

Bruksela, 15 marca 2023 r.
(OR. en)

7294/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0202(COD)

CODEC 348
CLIMA 121
ENV 224
ENER 112
TRANS 89
COMPET 188
ECOFIN 233
PE 22

NOTA INFORMACYJNA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniającej decyzję (UE) 2015/1814 w odniesieniu do liczby uprawnień, które mają zostać wprowadzone do rezerwy stabilności rynkowej na potrzeby unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. – Wynik pierwszego czytania w Parlamencie Europejskim (Strasburg, 13–16 marca 2023 r.)

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z postanowieniami art. 294 TFUE oraz Wspólną deklaracją w sprawie praktycznych zasad dotyczących stosowania procedury współdecyzji¹ Rada, Parlament Europejski i Komisja kilkakrotnie kontaktowały się ze sobą w sposób nieformalny, by wypracować porozumienie w sprawie tego aktu w pierwszym czytaniu.

W związku z tym sprawozdawca, Cyrus ENGERER (S&D, MT), przedstawił w imieniu Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) jedną poprawkę kompromisową (poprawka nr 30) do wyżej wymienionego wniosku dotyczącego decyzji. Poprawkę tę uzgodniono podczas nieformalnych kontaktów, o których mowa powyżej.

¹ Dz.U. C 145 z 30.6.2007, s. 5.

Ponadto grupa ID zgłosiła jedną poprawkę (poprawka nr 31).

II. GŁOSOWANIE

Podczas głosowania, które odbyło się na sesji plenarnej w dniu 14 marca 2023 r., przyjęto poprawkę kompromisową (poprawka nr 30) do wyżej wymienionego wniosku dotyczącego decyzji. Nie przyjęto żadnych innych poprawek. Zmieniony w ten sposób wniosek Komisji jest tożsamy ze stanowiskiem Parlamentu w pierwszym czytaniu, zawartym w jego rezolucji ustawodawczej, którą przedstawiono w załączniku do niniejszego dokumentu².

Stanowisko Parlamentu odzwierciedla wcześniejsze uzgodnienia między instytucjami. Rada powinna zatem być w stanie zatwierdzić to stanowisko.

Akt zostanie wówczas przyjęty w brzmieniu odpowiadającym stanowisku Parlamentu.

² Wersja stanowiska Parlamentu przedstawiona w rezolucji ustawodawczej zawiera oznaczenia zmian wprowadzonych poprawkami do wniosku Komisji. Tekst dodany do wniosku Komisji oznaczono ***pogrubieniem i kursywą***. Symbol „■” wskazuje tekst usunięty.

P9_TA(2023)0067

Przegląd rezerwy stabilności rynkowej na potrzeby unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 14 marca 2023 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej decyzję (UE) 2015/1814 w odniesieniu do liczby uprawnień, które mają zostać wprowadzone do rezerwy stabilności rynkowej na potrzeby unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. (COM(2021)0571 – C9-0325/2021 – 2021/0202(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2021)0571),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 192 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C9-0325/2021),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 8 grudnia 2021 r.¹,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 28 kwietnia 2022 r.²,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 74 ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 8 lutego 2023 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A9-0045/2022),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu³;

¹ Dz.U. C 152 z 6.4.2022, s. 175.

² Dz.U. C 301 z 5.8.2022, s. 116.

2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

³ Niniejsze stanowisko zastępuje poprawki przyjęte dnia 5 kwietnia 2022 r. (Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0101).

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 14 marca 2023 r. w celu przyjęcia decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/... w sprawie zmiany decyzji (UE) 2015/1814 w odniesieniu do liczby uprawnień, które mają zostać umieszczone w rezerwie stabilności rynkowej na potrzeby unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych do 2030 r.

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁴,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁵,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą⁶,

⁴ Dz.U. C 152 z 6.4.2022, s. 175.

⁵ Dz.U. C 301 z 5.8.2022, s. 116.

⁶ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 14 marca 2023 r.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Porozumienie paryskie⁷, przyjęte w dniu 12 grudnia 2015 r. na podstawie Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) (zwane dalej „porozumieniem paryskim”), weszło w życie w dniu 4 listopada 2016 r.. Strony **■** porozumienia paryskiego uzgodniły, że ograniczą wzrost średniej temperatury globalnej do poziomu znacznie niższego niż 2 °C powyżej poziomu przedindustrialnego oraz podejmą wysiłki mające na celu ograniczenie wzrostu temperatury do 1,5 °C powyżej poziomu przedindustrialnego. *To zobowiązanie zostało wzmocnione poprzez przyjęcie na mocy UNFCCC paktu klimatycznego z Glasgow w dniu 13 listopada 2021 r., w którym Konferencja Stron UNFCCC, służąca jako spotkanie Stron porozumienia paryskiego, uznała, że ograniczenie wzrostu temperatury do 1,5 °C pozwoliłoby zmniejszyć skutki zmiany klimatu o wiele bardziej niż ograniczenie do 2 °C, i postanowiła kontynuować działania na rzecz ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C.*

⁷ Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 4.

- (2) *Pilna potrzeba utrzymania celu porozumienia paryskiego dotyczącego ograniczenia wzrostu temperatury poniżej 1,5 °C zyskała na znaczeniu w związku z ustaleniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu zawartymi w szóstym sprawozdaniu oceniającym, że można ograniczyć globalne ocieplenie do 1,5 °C, tylko jeżeli w ciągu tego dziesięciolecia zostaną natychmiast zapewnione zdecydowane i trwałe redukcje globalnych emisji gazów cieplarnianych.*
- (3) Stawienie czoła wyzwaniom związanym z klimatem i środowiskiem oraz osiągnięcie celów porozumienia paryskiego stanowią sedno komunikatu Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (zwanego dalej „Europejskim Zielonym Ładem”).

- (4) Europejski Zielony Ład łączy w sobie kompleksowy zestaw wzajemnie wzmacniających się środków i inicjatyw służących osiągnięciu neutralności klimatycznej w Unii do 2050 r., a ponadto określono w nim nową strategię na rzecz wzrostu mającą na celu przekształcenie Unii w sprawiedliwe i dostatnie społeczeństwo żyjące w nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarce, w ramach której wzrost gospodarczy będzie oddzielony od wykorzystania zasobów. Celem strategii jest również ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii oraz ochrona zdrowia i dobrostanu obywateli przed zagrożeniami i negatywnymi skutkami związanymi ze środowiskiem. Jednocześnie transformacja ta **obejmuje aspekty równości płci** oraz ma szczególny wpływ na niektóre grupy defaworyzowane **i słabsze**, do których należą m.in. osoby starsze, osoby z niepełnosprawnością, osoby wywodzące się z mniejszości rasowych lub etnicznych, **a także osoby i gospodarstwa domowe o niskich i niższych średnich dochodach. Stwarza ona również większe wyzwania dla niektórych regionów, w szczególności borykających się z trudnościami strukturalnymi i peryferyjnych, oraz dla wysp.** Należy zatem zagwarantować, że transformacja będzie przebiegać w sprawiedliwy i sprzyjający włączeniu społecznemu sposób, tak by nikt nie został pominięty.

- (5) Niezbędność i wartość **realizacji** Europejskiego Zielonego Ładu stały się jeszcze bardziej oczywiste w świetle bardzo dotkliwych skutków pandemii COVID-19 dla zdrowia, warunków życia i pracy oraz dobrostanu obywateli Unii. Skutki te pokazały, że nasze społeczeństwo i gospodarka muszą zwiększyć odporność na wstrząsy zewnętrzne i wcześniej podejmować działania, aby zapobiegać skutkom wstrząsów zewnętrznych lub je łagodzić **w sposób, który jest sprawiedliwy i dzięki któremu nikt, w tym osoby zagrożone ubóstwem energetycznym, nie zostaje pominięty**. Obywatele Unii nadal są zdecydowanie przekonani, że dotyczy to w szczególności zmiany klimatu.
- (6) Unia zobowiązała się do ograniczenia do 2030 r. emisji netto gazów cieplarnianych w całej gospodarce Unii o co najmniej 55 % w porównaniu z poziomami z 1990 r. w ramach zaktualizowanego, ustalonego na poziomie krajowym wkładu, przedłożonego Sekretariatowi UNFCCC w dniu 17 grudnia 2020 r.

- (7) Przyjmując rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119⁸ Unia utrwaliła w prawodawstwie cel polegający na osiągnięciu neutralności klimatycznej w całej gospodarce ***najpóźniej*** do 2050 r. ***oraz cel polegający na osiągnięciu następnie ujemnych emisji***. W rozporządzeniu tym ustanowiono również wiążący cel Unii w zakresie ograniczenia emisji netto gazów cieplarnianych (emisje po odliczeniu pochłaniania) w Unii o co najmniej 55 % do roku 2030 w porównaniu z poziomami z 1990 r. ***oraz przewidziano, że Komisja ma dążyć do dostosowania wszystkich przyszłych projektów środków lub wniosków ustawodawczych, w tym wniosków budżetowych, do celów tego rozporządzenia i w każdym przypadku braku dostosowania podawać uzasadnienie takiego braku dostosowania w ramach towarzyszącej tym wnioskowi oceny skutków***.

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

- (8) Osiągnięcie tego celu polegającego na ograniczeniu emisji ustanowionego w rozporządzeniu (UE) 2021/1119 wymaga współudziału wszystkich sektorów gospodarki. W związku z tym należy dostosować ambitny cel unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS), ustanowionego na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁹, tak aby był on zgodny z celem polegającym na ograniczeniu emisji netto gazów cieplarnianych w całej gospodarce do roku 2030, ***celem polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej najpóźniej do roku 2050 oraz celem polegającym na osiągnięciu następnie ujemnych emisji, jak określono w rozporządzeniu (UE) 2021/1119.***
- (9) Aby zaradzić brakowi strukturalnej równowagi między podażą uprawnień a popytem na nie na rynku, decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1814¹⁰ w 2018 r. ustanowiono rezerwę stabilności rynkowej (zwaną dalej „rezerwą”), która funkcjonuje od 2019 r. ***Bez uszczerbku dla dalszych przeglądów rezerwy w ramach ogólnego przeglądu dyrektywy 2003/87/WE i decyzji (UE) 2015/1814 zaplanowanego na 2023 r. Komisja powinna stale monitorować funkcjonowanie rezerwy i zapewnić, aby odpowiadała ona zakładanym celom na wypadek przyszłych nieprzewidzianych wstrząsów zewnętrznych. Solidna i perspektywiczna rezerwa ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia integralności EU ETS i jego skutecznego ukierunkowania, aby jako narzędzie polityki mógł przyczynić się do realizacji unijnego celu polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r. i celu polegającego na osiągnięciu następnie ujemnych emisji, jak określono w rozporządzeniu (UE) 2021/1119.***

⁹ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

¹⁰ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1814 z dnia 6 października 2015 r. w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i zmiany dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 264 z 9.10.2015, s. 1).

- (10) Rezerwa funkcjonuje przez uruchamianie dostosowania rocznych wolumenów uprawnień, które mają zostać sprzedane na aukcji. Aby zachować maksymalny stopień przewidywalności, w decyzji (UE) 2015/1814 określono jasne zasady dotyczące umieszczania uprawnień w rezerwie i uwalniania ich z rezerwy.
- (11) Decyzja (UE) 2015/1814 stanowi, że jeżeli łączna liczba uprawnień znajdujących się w obiegu przekracza ustalony górny próg, liczba uprawnień odpowiadająca określonemu odsetkowi tej łącznej liczby uprawnień ma być odliczana od wolumenów uprawnień, które mają zostać sprzedane na aukcji, i umieszczana w rezerwie. Z kolei, jeżeli łączna liczba uprawnień znajdujących się w obiegu spadnie poniżej ustalonego dolnego progu, pewna liczba uprawnień ma zostać uwolniona z rezerwy dla państw członkowskich i dodana do wolumenu uprawnień, które mają być sprzedane na aukcji.

- (12) Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410¹¹ zmieniono decyzję (UE) 2015/1814 i podwojono wielkość procentową służącą określaniu liczby uprawnień, które mają być każdego roku umieszczane w rezerwie – z 12 % do 24 % do dnia 31 grudnia 2023 r., ***aby zapewnić wiarygodny sygnał inwestycyjny w odniesieniu do redukcji emisji CO₂ w sposób efektywny pod względem kosztów. Zmianę tę przyjęto w kontekście poprzedniego unijnego celu klimatycznego na 2030 r. zakładającego ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w całej gospodarce o co najmniej 40 % w porównaniu z poziomami z 1990 r.***
- (13) Zgodnie z decyzją (UE) 2015/1814 w terminie trzech lat od rozpoczęcia funkcjonowania rezerwy Komisja, na podstawie analizy prawidłowości funkcjonowania europejskiego rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla, miała dokonać pierwszego przeglądu rezerwy i w stosownym przypadku przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie odpowiedni wniosek.

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410 z dnia 14 marca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia efektywnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych oraz decyzję (UE) 2015/1814 (Dz.U. L 76 z 19.3.2018, s. 3).

- (14) W przeglądzie rezerwy przeprowadzonym zgodnie z decyzją (UE) 2015/1814 Komisja zwróciła szczególną uwagę na wielkość procentową służącą określeniu liczby uprawnień, które mają być umieszczone w rezerwie, oraz na wartość liczbową progu łącznej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu i liczbę uprawnień, które mają być uwolnione z rezerwy.
- (15) Z analizy przeprowadzonej w kontekście dokonanego przez Komisję przeglądu rezerwy oraz oczekiwanego rozwoju sytuacji na rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla wynika, że poziom 12 % łącznej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu w celu określenia liczby uprawnień, które mają zostać umieszczone w rezerwie każdego roku po 2023 r., jest niewystarczający, aby zapobiec znacznemu wzrostowi nadwyżki liczby uprawnień w EU ETS. ***Utrzymanie w niniejszej decyzji poziomu 24 % powinno pozostać bez uszczerbku dla dalszych przeglądów rezerwy, w tym w stosownych przypadkach dla dalszego przeglądu wielkości procentowej służącej określeniu liczby uprawnień, które mają zostać umieszczone w rezerwie, w ramach ogólnego przeglądu dyrektywy 2003/87/WE i decyzji (UE) 2015/1814 zaplanowanego na 2023 r.***

(16) *Ponieważ cel niniejszej decyzji, a mianowicie kontynuacja obecnych parametrów rezerwy ustanowionych zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/410, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego rozmiary i skutki możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.*

(17) Należy zatem odpowiednio zmienić decyzję (UE) 2015/1814,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1
Zmiany w decyzji (UE) 2015/1814

Art. 1 ust. 5 akapit pierwszy ostatnie zdanie decyzji (UE) 2015/1814 otrzymuje brzmienie:

„Na zasadzie odstępstwa od zdań pierwszego i drugiego niniejszego akapitu do dnia 31 grudnia 2030 r. wartości procentowe i liczba 100 mln uprawnień, o których mowa w tych zdaniach, zostają podwojone.”.

Artykuł 2
Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący